

Mountainbiken in het Noord-Hollands Duinreservaat

JAN VAN DER MEIJ

Gaan natuur en mountainbiken wel samen? Wat vinden de andere recreanten daarvan? In het Noord-Hollands Duinreservaat heeft men hiermee de afgelopen jaren veel ervaring opgedaan.

Het Noord-Hollands Duinreservaat is ruim 5000 ha groot en strekt zich uit van Schoorl tot Wijk aan Zee. Het gebied kent zeer hoge natuurwaarden en bevat onder andere de overgang van kalkarm zand in het noorden naar kalkrijk in het zuiden. Het gebied wordt druk bezocht: in het jaar 2000 werden er vier miljoen bezoeken afgelegd. Vijftientig procent van de bezoekers komt uit de regio. Zij komen om te wandelen, fietsen of picknicken: de rustige vormen van recreatie.

Mountainbiken vroeger

Al meer dan tien jaar fietsen er mountainbikers in het duin. Aanvankelijk was er een verbod voor mountainbiken op de onverharde paden. Het is echter wettelijk niet mogelijk om mountainbikers en andere fietsers te onderscheiden. Daarom werd het mountainbiken gedoogd.

Nieuw beleid: proefregeling mountainbiken

Bij het opstellen van de Beheernota 2002-2012 van PWN Waterleidingbedrijf Noord-Holland (PWN) is een uitgebreide discussie gevoerd over mountainbiken in het duin. De aanvankelijke wens van PWN was om het mountainbiken op onverharde paden te verbieden. Uit de gesprekken met bezoekers van het duin, natuurorganisaties, gemeenten en andere betrokkenen bleek dit niet haalbaar. Na overleg met vertegenwoordigers van de mountainbikers is toen gekozen voor een proefregeling. Mountainbiken wordt toegestaan van maandag t/m zaterdag tot 10.30 uur en alleen in de bosgebieden. Reden hiervoor is dat

het na half elf drukker wordt met wandelaars, dat zondag de drukste dag is en dat recreanten in de bossen minder snel last van elkaar hebben. PWN heeft vrijwel geen negatieve ervaring met natuurschade door mountainbikers. De onderlinge hinder is het grote aandachtspunt in het Noord-Hollands Duinreservaat.

(foto: Provinciaal Waterleidingbedrijf Noord-Holland).

Geen mountainbikeroutes

Je kunt je afvragen waarom PWN geen routes aanlegt voor mountainbikers. Door scheiding van gebruikers zal de onderlinge hinder immers afnemen. Samen met een actiegroep van mountainbikers hebben we dit uitputtend onderzocht. De conclusie is dat voor een route een onevenredig groot deel (ongeveer 20%) van de bestaande paden opgeofferd zou moeten worden voor slechts 1% van de gebruikers. Bovendien zou het problemen opleveren met de verplichte bescherming van natuur door de habitatrictlijn. De politiek heeft hier niet voor gekozen.

Ervaringen

PWN onderzoekt het verloop van de nieuwe regeling. Een extern bureau heeft de nieuwe regeling een jaar lang gevolgd en geëvalueerd. De boswachters nemen op een gestructureerde wijze steekproeven en de reacties en ervaringen van duinbezoekers worden vastgelegd. Bij de onderzoeken heeft PWN er speciaal op gelet of de regeling de onderlinge hinder tussen mountainbikers en wandelaars verminderde. Ook heeft het uitgezocht of er meer mountainbikers van buiten de regio naar het gebied kwamen.

Vorig jaar zijn de resultaten gerapporteerd aan de provincie. Uit het onderzoek blijkt het publiek de mountainbikeregels goed kent. De regeling trekt geen extra mountainbikers aan, wat ook niet de bedoeling was. Maar de onderlinge hinder tussen wandelaars en mountainbikers is nog niet afgenomen. Ervaringen in andere delen van het land leren dat pas na enkele jaren goed aan te geven is of de regeling voldoet.

Hoe verder?

Dat het onderwerp leeft blijkt wel uit het feit dat er bijna tien insprekers waren bij de Statenvergadering. De provincie heeft de proefregeling inmiddels omgezet in een definitieve regeling en de zondag daaraan toegevoegd, op verzoek van de mountainbikers. Het verzoek om ook in de avonduren gebruik te mogen maken van de wandelpaden, werd niet gehonoreerd.

Proces

Gelet op de grote tegenstellingen tussen de verschillende gebruikersgroepen heeft PWN de afgelopen jaren een klankbordgroep ingesteld. Hierin zitten wandelaars, mountainbikers, gewone fietsers, provincie en vertegenwoordigers van Stichting Duinbehoud. Hiermee zijn goede ervaringen opgedaan. Na een roerige beginperiode blijkt er uiteindelijk toch een zakelijke discussie mogelijk te zijn tussen alle partijen.

JAN VAN DER MEIJ IS REGIOMANAGER NATUUR EN RECREATIE BIJ PWN WATERLEIDINGBEDRIJF NOORD-HOLLAND